

॥ २३ ॥ इति अनुशासनपर्वणि नैलकण्ठीये भारतावधि पञ्चाशदधिकशततमोऽध्यायः ॥ १५२ ॥ ॥ ७३ ॥ कांत्विति व्युष्टिसमृद्धिफलं वा व्युष्टिः क

एवं यद्यप्यनिष्टेषु वर्तते सर्वकर्मसु ॥ सर्वथा ब्राह्मणो मान्यो देवतं विद्वित्परं ॥ २३ ॥ इति श्रीमहाभारते अनुशासनपर्वणि अनुशासनि के प० दानधर्मे ब्राह्म
णप्रशंसायां द्विपञ्चाशदधिकशततमोऽध्यायः ॥ १५२ ॥ ॥ ७३ ॥ युधिष्ठिर उवाच ॥ कां तु ब्राह्मणपूजायां व्युष्टिं दृष्ट्वा जनाधिप ॥ कं वा कर्मोदय
मत्वा तानर्चं सिमहामते ॥ १ ॥ भीष्म उवाच ॥ अत्राप्युदाहरंती ममिति हासं पुरातनं ॥ पवनस्य च संवादमर्जुनस्य च भारत ॥ २ ॥ सहस्रभुज भृच्छ्रीमा
न्कर्तव्यीर्यो भवत्सभुः ॥ अस्य लोकस्य सर्वस्य माहिष्मत्यां महाबलः ॥ ३ ॥ स तुरत्नाकरवतीं सदीपां सागरां बरां ॥ शशासपृथिवीं सर्वाहं हयः सत्यविक्रमः ॥ ४ ॥
स्वचित्तं न दत्तं तु दत्तात्रेयाय कारणे ॥ क्षत्रधर्मं पुरस्कृत्य विनयं श्रुतमेव च ॥ ५ ॥ आराधयामास च तं कृतवीर्यात्मजो मुनिः ॥ न्यमंत्रय तं संतुष्टो द्विजश्चैनं वरैस्त्रिभिः
॥ ६ ॥ सर्वैरेच्छं दितस्तेन नृपो वचनमब्रवीत् ॥ सहस्रबाहुर्भूयां वै च मम मध्ये गृहेऽन्यथा ॥ ७ ॥ मम बाहुसहस्रं तु पश्यतां सैनिकारणे ॥ विक्रमेण महीकृत्स्नां जयेयं संशि
तव्रत ॥ ८ ॥ तां च धर्मं संप्राप्य पालयेयमर्तं द्रितः ॥ चतुर्थं तु वरं याचेत् त्वामहं द्विजसत्तम ॥ ९ ॥ तं ममानुग्रहकृते दातुमर्हस्य निदिता ॥ अनुशासंतु मांसं तोमिथ्यो
दृत्तं त्वदाश्रयं ॥ १० ॥ इत्युक्तः स द्विजः प्राह तथा स्त्विति नराधिपं ॥ एवं समभवं स्तस्य वरास्ते दीप्ते जसः ॥ ११ ॥ ततः सरथमास्थाय ज्वलनार्कं समद्युतिं ॥ अब्र
वीदीर्यं संमोहात्को वास्ति सदृशो मम ॥ १२ ॥ धैर्यं वीर्यं शः शौर्यं विक्रमं शौचं जसापि वा ॥ तद्वाक्यान्ते चांतरिक्षे वा गुवाचा शरीरिणी ॥ १३ ॥ न त्वं मूढविजानी
षे ब्राह्मणं क्षत्रियादरं ॥ सहितो ब्राह्मणेनेह क्षत्रियः शास्ति वै प्रजाः ॥ १४ ॥ अर्जुन उवाच ॥ कुर्यां भूतानि तुष्टो हं कुद्धो नाशं तथा नये ॥ कर्मणामनसा वाचा
नमस्तौ स्तिवरो द्विजः ॥ १५ ॥ पूर्वो ब्रह्मोत्तरो वादो द्वितीयः क्षत्रियोत्तरः ॥ त्वयोक्तौ हेतुयुक्तौ तौ विशेषस्तत्र दृश्यते ॥ १६ ॥ ब्राह्मणाः संश्रिताः क्षत्रं न क्षत्रं ब्राह्म
णां श्रितं ॥ श्रिता ब्रह्मोपयावि प्राः खादंति क्षत्रियाभ्युवि ॥ १७ ॥ क्षत्रियेष्वश्रितो धर्मः प्रजानां परिपालनं ॥ क्षत्रादृत्तिर्ब्राह्मणानां तैः कथं ब्राह्मणो वरः ॥ १८ ॥
सर्वभूतप्रधानां स्तान् भैक्षवृत्ती न हंसदा ॥ आत्मसंभावितान् विप्रान् स्थापयाम्यात्मनो वशे ॥ १९ ॥

लेसमृद्धौ चेत्यमरः ॥ १ ॥ २ ॥ ३ ॥ ४ ॥ ५ ॥ ६ ॥ ७ ॥ ८ ॥ ९ ॥ १० ॥ ११ ॥ १२ ॥ १३ ॥ १४ ॥ १५ ॥ पूर्वो वादो ब्रह्मोत्तरः ब्राह्मणाधिक्यत्र च न पूर्वपक्षः क्षत्रियाधिक्यं सिद्धांत इत्यर्थः हे
तुयुक्तौ प्रजापालने हेतुना युक्तौ सहितौ ब्राह्मणक्षत्रियो ॥ १६ ॥ ब्रह्मवेदीयज्ञो वा अध्यापनयजनार्थ एव उपधाच्छलं येषां तेषां तेषां क्षत्रियां नृत्वा दंति उपजीवति ॥ १७ ॥ १८ ॥ १९ ॥